

ชื่อเรื่อง	ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ตามแนวคิด COSO ของฝ่ายคลังและพัสดุ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผู้จัดทำ	สุกัญญา สายแม่เอื้อง
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุษบา อารีย์
จำนวนหน้า	138
คำสำคัญ	ความคิดเห็น COSO ฝ่ายคลังและพัสดุ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ของฝ่ายคลังและพัสดุ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตามแนวคิด COSO มีองค์ประกอบ 5 ด้านคือ สภาพแวดล้อมของการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม ระบบสารสนเทศและการสื่อสาร และการติดตามประเมินผล เพื่อให้ทราบถึงสภาพการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยโดยรวม และสภาพการควบคุมภายในของแต่ละโซน โดยแบ่งออกเป็น 3 โซนคือ โซนภาคกลาง โซนภาคอีสาน และโซนภาคเหนือ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย/สาขา บุคลากรสายวิชาการ และบุคลากรสายปฏิบัติการ สังกัดมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน 150 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ตามแนวคิด COSO ของฝ่ายคลังและพัสดุ พบว่า มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยมีการควบคุมภายใน โดยอาศัยข้อปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและแนวปฏิบัติของส่วนราชการ คือใช้ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ซึ่งมีความสัมพันธ์กับกระบวนการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO มีองค์ประกอบ 5 ด้านพบว่า

ด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุม มหาวิทยาลัยมีนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ โครงสร้างการองค์กร การมอบอำนาจ การแบ่งแยกหน้าที่ และวิธีการปฏิบัติงาน ที่สนับสนุนการดำเนินงานการควบคุมภายใน ด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุมโดยรวมอยู่ในระดับความ

คิดเห็นที่ “เห็นด้วย” อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย 3.70 และด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมภายในโดยแบ่งเป็นโซน โซนภาคกลางและโซนภาคอีสาน มีระดับความคิดเห็นที่ “เห็นด้วย” อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย 3.82 และ 3.81 ตามลำดับ ส่วนโซนภาคเหนือ มีระดับความคิดเห็นที่ “ไม่แน่ใจ” อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย 3.30

ด้านการประเมินความเสี่ยง มหาวิทยาลัยฯ ดำเนินการประเมินความเสี่ยง โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์ระดับองค์กร กำหนดวัตถุประสงค์ระดับกิจกรรม และระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง และกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในระดับองค์กร และระดับกิจกรรม ไม่ว่าจะเกิดจากปัจจัยเสี่ยงภายในและภายนอก โดยรวมด้านการประเมินความเสี่ยงอยู่ในระดับความคิดเห็น “เห็นด้วย” อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย 3.60 และด้านการประเมินความเสี่ยงโดยแบ่งเป็นโซน โซนภาคกลางและโซนภาคอีสาน มีระดับความคิดเห็นที่ “เห็นด้วย” อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย 3.76 และ 3.75 ตามลำดับ ส่วนโซนภาคเหนือ มีระดับความคิดเห็นที่ “ไม่แน่ใจ” อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย 3.32

ด้านกิจกรรมการควบคุม มหาวิทยาลัยฯ มีการแบ่งแยกหน้าที่อย่างเหมาะสม การอนุมัติรายการและการปฏิบัติงาน การมีระบบหลักฐานเอกสารที่เหมาะสมเพียงพอ และการประมวลผลข้อมูล และการกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติงานที่ชัดเจน โดยรวมด้านกิจกรรมการควบคุมอยู่ในระดับ “เห็นด้วย” อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย 3.62 และด้านกิจกรรมการควบคุมโดยแบ่งเป็นโซน โซนภาคกลางและโซนภาคอีสาน มีระดับความคิดเห็นที่ “เห็นด้วย” อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย 3.86 ส่วนโซนภาคเหนือ มีระดับความคิดเห็นที่ “ไม่แน่ใจ” อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย 3.18

ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยฯ มีระบบสารสนเทศและการสื่อสารที่ดี มีการบรรจุแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ ทักษะและจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้พัฒนาระบบงาน โดยรวมด้านสารสนเทศและการสื่อสารอยู่ในระดับที่ “เห็นด้วย” อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย 3.57 และด้านสารสนเทศและการสื่อสาร โดยแบ่งเป็นโซน โซนภาคกลางและโซนภาคอีสาน มีระดับความคิดเห็นที่ “เห็นด้วย” อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย 3.81 ส่วนโซนภาคเหนือ มีระดับความคิดเห็นที่ “ไม่แน่ใจ” อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย 3.16

ด้านการติดตามประเมินผล ยังคงจะต้องปรับปรุงและแก้ไขให้มีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากการติดตามประเมินผล อาจยังขาดการเปรียบเทียบข้อมูลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริงกับงบประมาณ และอาจขาดวิธีการให้บุคลากรรับรู้ และปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์จรรยาบรรณขององค์กรเท่าที่ควร หรือยังขาดการประสานงานเรื่องการปรับปรุงและแก้ไขขั้นตอนการปฏิบัติ งานที่มี

ข้อบกพร่องอย่างสม่ำเสมอ โดยรวมด้านการติดตามประเมินผล อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย 3.45 และด้านการติดตามประเมินผล โดยแบ่งเป็นโซน โซนภาคกลางและโซนภาคอีสาน มีระดับความคิดเห็นที่ "เห็นด้วย" อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย 3.70 ส่วนโซนภาคเหนือ มีระดับความคิดเห็นที่ "ไม่แน่ใจ" อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย 2.98

จากผลการศึกษาดังกล่าว มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ควรมีการพัฒนาคู่มือแนวทางการดำเนินงานควบคุมภายใน และการให้ความรู้ในเรื่องการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการดำเนินงานในด้านการควบคุมภายในแก่บุคลากรเพื่อให้ระบบการควบคุมภายในมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการติดตามประเมินผล